
Betænkning afgivet af Socialudvalget den 0. november 2009

2. udkast

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge m.v.

(Udskydelse af ikrafttrædelsestidspunkt for ordningen om frokostmåltid i daginstitutioner m.v.)
[af indenrigs- og socialministeren (Karen Ellemann)]

1. Ændringsforslag

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2009 og var til 1. behandling den 22. oktober 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 7. oktober 2009 sendte indenrigs- og socialministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til indenrigs- og socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

[Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S og EL) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Et andet *mindretal* i udvalget (SF) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.]

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget vil gerne fastslå, at det er en god og rigtig idé at sikre børn et sundt og ordentligt måltid mad i deres hverdag.

Socialdemokratiet finder det er uheldigt at tilsidesætte forældres positive ønske om selv at bidrage til opfyldelsen af målet om sund mad til børn i daginstitutioner ved at gennemføre en centralt defineret opgaveløsning uden mulighed for forældres aktive medvirken.

Ligeledes finder S det særdeles uheldigt, at man med den valgte fremgangsmåde tilsidesætter den faglighed, som personalet i institutionerne repræsenterer. Måltider kan og bør være en del af det pædagogiske arbejde, her fejler modellen med en centralt defineret opgaveløsning.

Udsættelsen af ikrafttrædelsestidspunktet kunne give tid til overvejelser om fremgangsmåder i den enkelte kommune, desværre forpasses dette ved den manglende vilje til at vurdere forudsætningerne for mad til børn i daginstitutioner, eksperticen ligger hos personale og kommune i forening med forældrene.

Man kunne få det indtryk, at madordningen alene har til formål at legitimere en højere forældrebetaling.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget er store tilhængere af, at børn tilbydes god, sund og økologisk mad i daginstitutionen og i skolen. Som udgangspunkt finder SF derfor også lovforslagets intentioner rigtige. Men set i lyset af at forslaget indebærer en ikke ubetydelig stigning i forældrebetalingen, er SF stadig kritisk over for indholdet i lovforslaget.

Som bekendt er der jo allerede i dag børn, som allerede får mad som en del af deres dagtilbud. Ca. 80 pct. af alle vuggestuebørn tilbydes mad i daginstitutionen i dag. Med regeringens forslag om obligatoriske madordninger kommer rigtig mange forældre dermed til at betale ekstra for noget, de allerede får i dag som en del af deres barns dagtilbud. SF finder det helt urimeligt at pålægge børnefamilier denne ekstra stigning.

Regeringen var i valgkampen i 2007 meget optaget af at signalere en vision om, at børnefamilier skulle have en lettere tilværelse. På den baggrund forekommer det SF absurd, at regeringen nu vil hæve forældrebetalingen til daginstitutioner. Oven i købet uden at forældre kan have klar vished for, at takststigningen medfører et reelt kvalitetsløft. Tværtimod er ordlyden i lovforslaget ikke til at tage fejl af: Fokus er på finansiering, og på hvilke måder taksten kan hæves frem for på kvaliteten af den mad, vores børn skal indtage. Det pædagogiske samspil børn og voksne imellem fremmes ikke i en spisesituation, hvor børn og voksne ikke spiser den samme mad. Måltidet risikerer dermed snarere at få karakter af affodring, hvilket SF på ingen måde finder hensigtsmæssigt eller ønskværdigt. Det er vigtigt, at det fælles måltid indgår positivt i det pædagogiske arbejde.

SF ser positivt på, at implementeringen af forslaget udsættes, idet det kun kan være en fordel – ikke mindst i et kommunalt valgår – at kommuner ikke skal tvinges til at haste implementering af forslaget igennem, da det for manges vedkommende bl.a. kræver yderligere anlægsinvesteringer, hvorfor en udskydelsesmulighed må anses for kærkommen.

Som udgangspunkt ville SF foretrække, om ordningen kunne blive frivillig på institutionsniveau, men SF vurderer, at det kan medføre administrative problemer og uhensigtsmæssigheder. Derfor er SF af den opfattelse, at ordningen i stedet bør være frivillig på kommuneniveau, så kun kommuner med økonomi, kapacitet og forældreopbakning til at igangsætte en kommunal madordning kan tilslutte sig ordningen. Men det bør ikke være et krav til alle kommuner.

På baggrund af ovenstående er SF følgelig positive over for udskydelsesdelen, men fastholder kritikken i forhold til de obligatoriske madordninger som sådan.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et mindretal (SF):

1) I den under nr. 1 foreslåede § 16 a affattes stk. 1 således:

»§ 16 a. Den enkelte kommunalbestyrelse kan beslutte, om der skal indgå et sundt frokostmåltid som en del af dagtilbudsydelsen.«

[Frivilligt for den enkelte kommunalbestyrelse, om et sundt frokostmåltid skal indgå som en del af dagtilbudsydelsen.]

Bemærkninger

Til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at det i stedet for at være obligatorisk bliver frivilligt for hver enkelt kommune at tilslutte sig ordningen om frokostmåltid i dagtilbud.

Ellen Trane Nørby (V) Erling Bonnesen (V) nfmd. Anne-Mette Winther Christiansen (V)
Sophie Løhde (V) Martin Henriksen (DF) fmd. Tina Petersen (DF) Dennis Flydtkjær (DF)
Vivi Kier (KF) Tom Behnke (KF) Mette Frederiksen (S) Lone Møller (S) Lene Hansen (S)
Lise von Seelen (S) Özlem Sara Cekic (SF) Meta Fuglsang (SF)
Anne Marie Geisler Andersen (RV) Line Barfod (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 35**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og socialministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 1. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 35**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm., om ministeren inden den foreslåede ikrafttrædelse af lovforslaget vil ændre på den oprindelige økonomiske ramme for frokostordningen, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm., om ministeren vil indføre kvalitetskrav til frokostordningerne, der gennemføres lokalt, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm., om ministeren vil afklare, om forældrebetalingen stiger til 28 pct. eller til 30 pct., til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm., om ministeren vil afklare, om der er yderligere stigninger i forældrebetalingen som konsekvens af lovforslaget, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm., om ministeren vil sikre forældrenes medindflydelse på indførelsen af frokostordningen, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm., om ministeren vil søge tilslutning til, at kommunernes merudgifter til indretning af køkkener kompenseres af staten, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm., om regeringen vil se mere bredt på kvalitetsaspektet, således at det obligatoriske frokostmåltid ikke blot skal leve op til mål for nogle fedtprocenter for at være sundt, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm., om ministeren er enig i, at det er vigtigt, at personalet deltager i det fælles frokostmåltid, dvs. spiser den samme mad som børnene fremfor at spise deres medbragte madpakke, og at der derfor med indførelsen af det obligatoriske frokostmåltid bør tænkes på, hvordan pædagogerne kan deltage i måltidet, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om ministeren er opmærksom på, at man ikke med lovforslaget har sikret, at alle børn indtil skolestart sikres et sundt måltid mad, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om ministeren vil yde teknisk bistand til at udarbejde de nødvendige ændringsforslag, der sikrer, at ordningen med frokosttilbud til

børn bliver gennemført, således at forældre og personale inddrages i den konkrete gennemførelse m.v. til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå

11 Spm., om ministeren kan yde teknisk bistand til at udarbejde de nødvendige ændringsforslag, der indebærer, at det bliver frivilligt for hver enkelt daginstitution at tilslutte sig ordningen om frokostmåltid i dagtilbud, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå

12 Spm., om ministeren vil yde teknisk bistand til at udarbejde de nødvendige ændringsforslag, der indebærer, at det bliver frivilligt for hver enkelt kommune at tilslutte sig ordningen om frokostmåltid i dagtilbud, til indenrigs- og socialministeren, og ministerens svar herpå